KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/101,

24. jaanuar 2022,

väikelastejooke ja -piima käsitleva määruse eelnõu kohta, millest Madalmaade Kuningriik on teavitanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1925/2006 artikli 12 kohaselt

(teatavaks tehtud numbri C(2022) 313 all)

(Ainult hollandikeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1925/2006 vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta, ([1]) eriti selle artikli 11 lõike 2 punkti b ja artiklit 12,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrus (EÜ) nr 1925/2006 vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta näeb ette, et ühenduse normide puudumisel tuleb teha teatavaks uued riiklikud normid, mis käsitlevad muu hulgas teatavate muude ainete kasutamise keeldu või piirangut konkreetsete toiduainete valmistamisel, ning neid norme tuleb hinnata.

(2) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1925/2006 artiklis 12 (tõlgendatuna koostoimes artikli 11 lõike 2 punktiga b) sätestatud menetlusele teavitasid Madalmaade ametiasutused komisjoni 28. juulil 2020 määruse eelnõust, mis käsitleb lehma- või kitsepiimavalgul põhinevat toitu, millele on lisatud vähemalt üht või mitut vitamiini, mineraaltoitainet või muud ainet ning mis on ette nähtud kasutamiseks ühe- kuni kolmeaastaste väikelaste joogina (kaupade seaduse alusel vastu võetav määrus väikelastejookide ja -piima kohta).

(3) Määruse eelnõu artiklis 1 on „väikelastejoogi“ ja „väikelastepiima“ määratlus.

(4) Määruse eelnõu artiklites 3 ja 4 on sätestatud nõuded väikelastejookide ja -piima koostisele, sealhulgas piirangud, mida tuleb järgida, kui kasutatakse teatavaid muid aineid määruse (EÜ) nr 1925/2006 artikli 2 punkti 2 tähenduses.

(5) Eelkõige on määruse eelnõu artikliga 3 ette nähtud miinimumnõuded valkude, rasvade ja süsivesikute sisalduse kohta, mis on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/127 ([2]) II lisas.

(6) Lisaks on määruse eelnõu artiklis 4 sätestatud, et teatavate muude ainete suhtes kohaldatakse delegeeritud määruse (EL) 2016/127 II lisas sätestatud koostise nõudeid.

(7) Madalmaade ametiasutused leiavad, et määruse eelnõu on rahvatervise kaitse seisukohast põhjendatud. Täpsemalt on Madalmaade ametiasutused seisukohal, et selleks et väikelapsed tarbiksid „muid aineid“ ohutus koguses, peaksid „väikelastepiim“ ja „väikelastejoogid“ vastama samadele koostisega seotud nõuetele nagu „muude ainete“ suhtes kehtestatud nõuded, mis on sätestatud jätkupiimasegusid käsitlevates ühtlustatud õigusaktides.

([1]) ELT L 404, 30.12.2006, lk 26.

([2]) Komisjoni 25. septembri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/127, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 609/2013 seoses imiku piimasegu ja jätkupiimasegu koostise ja teabe erinõuetega ning teabega imikute ja väikelaste toitmise kohta (ELT L 25, 2.2.2016, lk 1).

(8) Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 609/2013 ([3]) artikliga 12, mille kohaselt peab komisjon analüüsima, kas piimal põhinevate jookide ja sarnaste väikelastele ettenähtud toodete suhtes on vaja kehtestada erisätteid, võttis komisjon 31. märtsil 2016 vastu aruande ([4]). Aruandes jõuti järeldusele, et seda toidugruppi käsitlevaid erisätteid ei ole vaja, kuna ELi toidualaste õigusaktide üldraamistiku nõuetekohane ja täielik kohaldamine näib olevat piisav, et asjakohaselt reguleerida väikelastele mõeldud piimapõhiste jookide koostist ning toodete omadustest teatamist. Need järeldused põhinesid Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „toiduohutusamet“) 2013. aasta teaduslikel nõuannetel väikelaste joogisegude kohta, ([5]) kus ta märkis, et neil toodetel ei ole ainulaadset rolli ja neid ei saa pidada väikelaste toitumisvajaduste rahuldamisel hädavajalikeks võrreldes muude toitudega, mida väikelaste tavapärases toiduvalikus leida võib.

(9) Seetõttu käsitatakse alates 20. juulist 2016 väikelastele mõeldud piimapõhiseid jooke tavatoiduna ja nende suhtes kohaldatakse üksnes ELi toidualaste õigusnormide horisontaalseid sätteid.

(10) Kui liikmesriik kehtestab kaubandustõkke, ei tohiks see piirata aluslepingu artiklite 34 ja 36 kohaldamist ning selline tõke peaks olema taotletavat õigustatud eesmärki arvestades sobiv ja proportsionaalne. Mis puutub proportsionaalsusesse, siis ei tohiks meede minna kaugemale sellest, mis on vajalik õigustatud eesmärgi tõhusaks kaitsmiseks.

(11) Madalmaade ametiasutused ei ole esitanud teaduslikke tõendeid, mis toetaksid nende väidet riiklikul tasandil kehtestavate täiendavate õigusnormide kohta ning ei ole tõendanud ega põhjendanud võimalikku ohtu rahvatervisele, kui väikelastejoogid ja -piim koostisega seotud nõuetele ei vasta. Selle asemel selgitavad nad, et Madalmaade tervisenõukogu tegeleb praegu toitumisstandardite alaste teadusuuringutega ja analüüsib laste toitumist alates sünnist kuni kahe aastani, ning et saadud tulemuste ja nõuannete põhjal võib kaaluda määruse eelnõu kohandamist.

(12) Lisaks ei esitanud Madalmaade ametiasutused teaduslikke tõendeid, mis seaksid kahtluse alla toiduohutusameti 2013. aastal esitatud teaduslikud nõuanded, ([6]) millele komisjon 2016. aastal vastu võetud aruandes tehtud järeldustes tugines. Komisjon leidis järeldustes, mille ta tegi 2016. aasta aruandes piimal põhinevate jookide ja sarnaste väikelastele mõeldud toodete kohta, et koostisega seotud nõuete kohta ei ole vaja selliseid erisätteid, nagu on esitatud teatatud eelnõus väikelaste tarbitava toidu kohta.

(13) Seetõttu ei ole Madalmaade ametiasutused esitanud teaduslikke põhjendusi, mis tõendaksid vajadust kehtestada koostise erinõuded „muude ainete“ kohta nende toodete puhul, mida turustatakse väikelastejookide ja -piimana.

(14) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1925/2006 artikli 12 lõikele 2 konsulteeris komisjon 5. oktoobril 2020 toiduahela ja loomatervishoiu alalise komiteega.

(15) Neid tähelepanekuid arvesse võttes esitas komisjon 27. jaanuaril 2021 määruse (EÜ) nr 1925/2006 artikli 12 lõike 3 alusel teatatud eelnõu, eelkõige selle artiklite 3 ja 4 kohta negatiivse arvamuse ning peab algatama kõnealuse määruse artikli 12 lõikes 3 sätestatud menetluse.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 609/2013 imikute ja väikelaste toidu, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toidu ning kehakaalu alandamiseks ettenähtud päevase toidu asendajate kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 92/52/EMÜ, komisjoni direktiivid 96/8/EÜ, 1999/21/EÜ, 2006/125/EÜ ja 2006/141/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/39/EÜ ning komisjoni määrused (EÜ) nr 41/2009 ja (EÜ) nr 953/2009 (ELT L 181, 29.6.2013, lk 35).

([4]) Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule väikelaste joogisegude kohta(COM(2016)0169 final).

([5]) Euroopa Toiduohutusameti eritoidu, toitumise ja allergia komisjon, 2013, Scientific Opinion on nutrient requirements and dietary intakes of infants and small children in the European Union, *EFSA Journal* 2013;11(10):3408.

([6]) *Ibid*.

(16) Seetõttu tuleks Madalmaade ametiasutustelt nõuda, et nad ei võtaks kõnealuse määruse eelnõu artikleid 3 ja 4 vastu, kuna eespool esitatud tähelepanekutele tuginedes ei esitanud nad nende vastuvõtmiseks vajalikke põhjendusi ning komisjon esitas kõnealuste artiklite kohta 27. jaanuaril 2021 negatiivse arvamuse.

(17) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Ainus artikkel

Arvestades komisjoni negatiivses arvamuses ja käesolevas otsuses esitatud tähelepanekuid, ei või Madalmaade Kuningriik vastu võtta väikelastejooke ja -piima käsitleva määruse eelnõu artikleid 3 ja 4, millest ta teatas komisjonile vastavalt määruse (EÜ) nr 1925/2006 artikli 11 lõike 2 punktile b ja mille kohta komisjon esitas Madalmaade ametiasutustele negatiivse arvamuse 27. jaanuaril 2021.

Käesolev otsus on adresseeritud Madalmaade Kuningriigile.

Brüssel, 24. jaanuar 2022

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Stella KYRIAKIDES